

Handläggare: Lena Holmdahl
Tfn: 08-508 18 054

Farsta stadsdelsnämnd

Uppföljning av budget - tertialrapport 1/2006

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner föreliggande förslag till tertialrapport 1/2006.
2. Stadsdelsnämnden godkänner en ökad omslutning med 21,6 miljoner kronor (tidigare beslutat 132,0 miljoner kronor).
3. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 1,5 miljoner kronor för ökade kostnader för vinterväghållning.
4. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,5 miljoner kronor för minskade intäkter för markupplåtelser.
5. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 1,0 miljoner kronor för ökade kostnader för utökning av deltidsanställningar till heltid.
6. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,2 miljoner kronor för avveckling av lokal inom socialpsykiatri.
7. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,5 miljoner kronor för utrustning till boende för hemlösa.
8. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 12,8 miljoner kronor för tidigare beviljade stimulansmedel.
9. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag att en budgetjustering görs med 2,0 miljoner kronor mellan verksamhetskoderna för särskolan och skolbarnsomsorg.
10. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till omfördelning av stadsdelsförnyelseprojekt med 1,1 miljoner kronor.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Lena Holmdahl
Ekonomichef

Sammanfattning

Förvaltningens prognos för 2006 visar på ett totalt överskott om 3,2 miljoner kronor, efter ianspråktagande av resultatenheternas resultat från 2005. Exklusive resultatfond är det beräknade resultatet ett underskott med 3,8 miljoner kronor. Av dessa avser 1,1 miljoner kronor anslag 2.

Inom förvaltningens samtliga verksamheter pågår ett aktivt arbete för att uppnå en budget i balans. Eftersom vi bedömer att vi totalt sett kommer att ha en balanserad budget föreslår vi inga specificerade åtgärder.

Inom anslag två fortsätter den positiva trend som vi såg under 2005, antalet hushåll minskar. Förvaltningen koncentrerar sig nu på de personer som fått bidrag i mer än 9 månader.

Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt med stadens prioriterade inriktningsmål. Farstas generella åtaganden återfinns i verksamhetsplan och kommer att följas upp på i verksamhetsplanen angivet sätt. Förvaltningen gör bedömningen att de mål och åtaganden som stadsdelsnämnden beslutade om i verksamhetsplan kommer att uppfyllas.

Viktiga händelser och utvecklingstendenser under perioden/året

Fortsatt utbyggnad sker inom omsorgen om funktionshindrade vilket ger ökade volymer under 2006. Två nya gruppboendestäder startas under första halvåret, belägna i Farsta Strand och Sköndal.

Inom grundskolan och förskolan har en utredning gjorts i syfte att minska lokalkostnader och enheternas lednings- samt administrationskostnader. På maj månads sammanträde föreslås i separat ärende effektiviseringar om 3,6 miljoner kronor.

Inom förskolan pågår en utbyggnad. Åtta nya förskoleavdelningar där 124 barn skrivits in har öppnats under 2006 och ytterligare 12 kommer att öppnas. Målet att nå en minskning till 13 respektive 17 barn i barngrupperna förväntas därigenom att nås. Barnomsorgsgarantin uppfylls.

Förvaltningen planerar för att skapa en väl sammansatt och hållbar vårdkedja för missbrukare som även inkluderar hemlösa. För att göra en nödvändig komplettering av vårdkedjan görs en ansökan om projektmedel till ett lågtröskelboende.

Sjukfrånvaron har fortsatt att minska under första tertialen och uppgår nu till 9,8 %. Minskningen är 0,7 % jämfört med årets första fyra månader 2005. Förvaltningen deltar i projekt som syftar till fler heltidsanställda och färre deltider.

Särskilda redovisningar

Arbetet med mål för verksamhetsområdena

Kommunfullmäktiges mål analyseras av förvaltningsledningen och stäms av med nämndens befintliga mål. Förvaltningen har en kvalitetsledningsgrupp som består av stadsdelsdirektören och fyra verksamhetsrepresentanter. En av gruppens uppgifter är att förmedla målen ut i verksamheterna. Målen arbetas sedan in i verksamheternas kvalitetssystem i form av åtaganden och arbetssätt.

Förvaltningen har under våren 2006 bildat tre arbetsgrupper som fått till uppgift att arbeta med en s.k. kvalitetsspindel för några enheter per verksamhetsområde. Med hjälp av denna modell kan varje enhet få en bild av hur de förhåller sig till uppsatta mål men också till varandra. Modellen redovisar nyckeltal som berör både ekonomi, personal och kvalitet.

Brukarinflytande

Inom våra verksamheter som riktar sig till unga brukare redovisas vår utveckling av inflytandet på sid 5 under rubriken verksamhet för barn och unga.

Förvaltningen arbetar för att utveckla brukarinflytandet på både generell och individuell nivå.

På den generella nivån är det bland annat de olika lokala råden som ges möjlighet att lämna synpunkter under ärendenas beredning och att yttra sig över färdiga ärenden. Råden kan även väcka frågor, t ex har tillgängligheten till stadsdelens bibliotek och till toaletter i Farsta Centrum kommit upp. I samarbete med andra stadsdelsförvaltningar har en ledarutvecklingsdag anordnats för handikappråden. Vårt handikappråd har även haft en informationsdag på Sköndals bibliotek.

Inom äldreomsorgen pågår ett utvecklingsarbete för att ta fram riktlinjer för befintliga förtroenderåd inom samtliga vård- och omsorgsboende. Planeringen är även att starta upp förtroenderåd där det inte finns idag. Biståndsenheten har påbörjat en process i avsikt att öka samverkan med aktuella brukarorganisationer.

Inom socialpsykiatri finns brukarorganisationen RSMH representerad i styrgruppen för personligt ombud.

På individuell nivå utvecklas brukarinflytandet inom varje enhet, både inom våra utförarenheter och inom myndighetsutövningen. Utifrån stadens riktlinjer för biståndsbedömning har de äldre möjlighet att i dialog med ansvarig biståndshandläggare påverka utformningen av ett gynnande

beslut. Den enskilde har även möjlighet att tillsammans med aktuell utförare, påverka hur beviljade hjälpinsatser utformas.

Vid biståndsenheten för funktionshindrade beaktas den enskildes önskemål så långt det är möjligt vid utformning av insatser. Hänsyn tas till den enskildes önskemål om var och av vem en insats ska utföras.

Inom både äldreomsorgen och omsorg om funktionshindrade gäller för bland annat hemtjänst den så kallade kundvalsmodellen. Den enskilde väljer själv utförare och har möjlighet att byta utförare om missnöje uppstår.

Vid insatsen bostad med särskild service inom omsorgen av funktionshindrade tas hänsyn till den enskildes önskemål samt att den enskilde ska passa in med de övriga boende i gruppboenden. Den enskilde har rätt att tacka nej till en erbjuden gruppboende.

Inom socialpsykiatri medverkar den enskilde aktivt i den planerade insatsen. I enlighet med samverkansöverenskommelsen med psykiatri sker en samordnad vårdplanering kring den enskilde/patienten.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Förskoleverksamhet

För att nå de i verksamhetsplan 2006 uppsatta målen om 13 respektive 17 barn per avdelning och samtidigt uppfylla barnomsorgsgarantin har förvaltningen arbetat intensivt för att skapa fler daghemsavdelningar. Sedan bokslut 2005 har åtta nya avdelningar öppnats och 124 fler barn har tagits emot sedan avläsningen per den 30/9-05.

Inför höstterminens start planeras ytterligare tolv nya avdelningar att startas för att förvaltningen ska kunna hålla barnomsorgsgarantin och samtidigt nå de uppsatta målen om 13 respektive 17 barn per avdelning. I bilaga 1 blankett 1.16 redovisas antal barn i snitt per avdelning. I jämförelse med tertialrapport 1/05 har vi minskat med 1 barn per avdelning i genomsnitt.

Förvaltningen uppfyller barnomsorgsgarantin.

Grundskoleverksamhet

Under vårterminen 2006 kommer förvaltningens förskolor och grundskolor att ta emot 157 VFU studenter. De kommer från Lärarhögskolan, Idrottshögskolan, Musikhögskolan, Södertörns högskola, Mithögskolan, Konstfack och Uppsala universitet.

Verksamhet för barn och ungdom

Mötesplatser

Förvaltningen har med 7 fritidsgårdar och 9 parklekar en väl utbyggd struktur för öppna mötesplatser inom stadsdelens samtliga delområden. Med ett pågående utvecklingsarbete inom kompetensfondsprojektet "Farsta fritid 2011" pågår en genomlysning av de öppna mötesplatsernas inriktning och verksamhetsinnehåll.

Fritidsklubben är en viktig plats för barn i mellanstadieåldern. Inom stadsdelensnämndsområdet finns en fritidsklubb för varje skola. 9 drivs i egen regi och en av en skolas föräldraförening. Klubbarna vänder sig till år 4 – 6 med ett utbud av fritidsaktiviteter inom lek, kultur (skapande verksamhet) och idrott. Klubbarnas vuxna har en viktig funktion att vara den som lyssnar, hjälper och visar på positiva alternativ. Trygghet och trivsel är ledord för verksamheten.

Ungdomars inflytande

Ett stort utvecklingsarbete genomförs för att finna nya samarbetsformer och stärka ungdomars/elevs möjlighet att påverka sin vardag. Detta sker inom stadsdelsförnyelseprojektet "Ungas röst i Farsta". En ungdomslots är projektanställd och vecka 8 lanserades communityn 123farsta.com. Communityn är ett forum för Farstas tonåringar att föra dialog med varandra samt med tjänstemän och politiker. Att få information och svar på frågor om Farsta, om sex, samlevnad och hälsa och om vad som är på gång i stadsdelen. Vid releasepartyt i mars hade 370 medlemmar loggat in. Uppbyggnaden av redaktionen fortsätter. Den består av unga villiga eldsjälar runt om i Farsta och har sin bas på Tuben i Farsta C. Den öppna fritidsverksamheten på Farstas fritidsgårdar är viktig länk och har en del av ansvaret för redaktionsmaterialet.

Ungdomslotsen är även involverad i ett stort arbete med att utveckla en gemensam skoldemokratiplan för högstadieskolorna i stadsdelen. Förvaltningen är en av de första stadsdelarna som genomför ett liknande arbete. Arbetsgruppen består av rektorer, personal och elever. Som ett led i denna process har en nätverkskonferens för elevråden i Farsta genomförts. Dessutom pågår en för högstadieskolorna gemensam utbildning för elevskyddsombud.

Äldreomsorg

Förebyggande arbete

Under sommaren/hösten 2005 uppsökte förvaltningen alla personer över 90 år. Syftet var att undersöka om det fanns dolda behov av äldreomsorgens insatser. Endast ett fåtal ansökte om insatser från äldreomsorgen efter besöket. En slutsats är att äldreomsorgens tjänster är väl kända.

Under våren 2006 har förvaltningen haft olika tema- och informations-träffar riktat mot främst anhöriga/närstående. Träffarna är avsedda att informera om aktuella sjukdomar och olika insatser och stöd för att underlätta för dem som t.ex. vårdar anhöriga i hemmet. Dessa tema- och informationsträffar kommer att erbjudas kontinuerligt

Sedan hösten 2005 finns i stadsdelen en ”fixaren” som ett försök. Alla pensionärer som är 75 år och äldre kan ringa till receptionen på Farsta sjukhem och beställa en gratis insats av engångskaraktär som pensionären själv har svårt att utföra, t.ex. byte av gardiner, glödlampor, bära upp och ner från vind och källare och flytta tunga möbler. Fixaren har hittills utfört ett par uppdrag per dag. Utvärdering ska ske under hösten 2006. Förutom egen annonsering i lokaltidningen var det under våren en artikel om ”fixaren” publicerad i de större dagstidningarna. Det har medfört att fler äldre har ringt och efterfrågat fixarens tjänster.

Arbetsplaner

Arbetsplaner heter enligt en ny nomenklatur genomförandeplaner. När en hemtjänstenhet får en ny beställning har kontaktpersonen, och i vård- och omsorgsboende även en omvårdnadsansvarig sjuksköterska, ett ankomst-samtal tillsammans med vårdtagaren och/eller närstående. En genomförandeplan/vårdplan upprättas och skrivs under av båda parter. Kontaktpersonen har sedan ett särskilt ansvar för att den enskilde får sina insatser utifrån beskrivningen i genomförandeplanen och sjuksköterskan för det som står i vårdplanen. Kopia på genomförandeplanen skickas numera till biståndshandläggaren som ett kvitto på beställningen.

Omsorg om personer med funktionshinder

Utbyggnad av gruppboendestäder

I april stod Strandlidens nya gruppboendestäder (2 fristående villor) färdiga för inflyttning med sammanlagt 10 lägenheter på 40 kvm vardera med fullständig köksutrustning. I maj kommer Sköndals gruppboendestad 2 i kvarteret Vetebrödet att öppna med 6 lägenheter för personer med lindrig utvecklingsstörning. Vidare planeras äldreboendet Korallen, som är beläget i en flerfamiljsfastighet, att omvandlas till bostad med särskild service enligt LSS för 6 personer med måttlig utvecklingsstörning. Totalt innebär det att 14 nya platser i gruppboendestad inrättas under 2006.

Det finns behov av att inrätta ett antal tränings- och försöklägenheter för personer med t.ex. lindrig utvecklingsstörning eller Aspergers syndrom. Förvaltningen har framfört önskemål om att 5 lägenheter förbereds för detta i samband med bostadsbyggande vid Ågesta Broväg.

Samverkan med andra

När förvaltningen planerar att inrätta en ny gruppbostad är det inte enbart med tanke på de kända behov som boende inom stadsdelen kan ha. Hän- syn tas också till behoven hos övriga stadsdelar i förmedlingsgruppen, d.v.s. Enskede-Årsta, Skarpnäck och Vantör, samt om en annan stadsdel planerar en gruppbostad med viss inriktning. Om det finns domar som inte är verkställda eller ansökningar från stadsdelar som inte ingår i förmed- lingsgruppen så beaktas även dessa. Platserna i nya gruppbostäder fördelas till dem med de största behoven genom förmedlingsgruppen.

Individ- och familjeomsorg

Boende och dagverksamhet för hemlösa

Förvaltningen planerar för att skapa en väl sammansatt och hållbar vårdkedja som även inkluderar hemlösa som inte kan uppvisa kontinuerlig nykterhet. Ansökan om projektmedel görs till länsstyrelsen för dagverksamhet (andra året) med motivationsinriktning och nu också till ett lågtröskelboende.

Med de medel som beviljats till dagverksamheten för hemlösa för första året har tre kvalificerade behandlingsassistenter anställts. Projekt Porten, beläget på Dejegatan 9 har nu startat, Inriktningen är ett öppet, välkomnande bemöt- ande utan absoluta krav på nykterhet kombinerat med långsiktig men målmedveten motivation till förändring av situationen. Genom vårt samarbete med Gullmarsplans beroendemottagning, öppenvården, frivilligorganisationer, ska verksamheten tillsammans med den uppsökande verksamheten utgöra ett av de första viktiga stegen i vårdkedjan.

Förvaltningen förbereder nu en ansökan till länsstyrelsen för att öppna ett lågtröskelboende. Utgångspunkten är ett erbjudande från Hotellhem där förvaltningen kan få disponera en hel portuppgång. Möjlighet ges där till ett trappstegsboende med olika inriktningar – lågtröskel och äldre i två avdelningar på plan 1. På plan 2 dels en avdelning för kvinnor, dels en avdelning för dem som stabiliserat sin situation. På plan 3 ett mer självständigt boende, liknar för- sökslägenhet. I de övriga två portuppgångarna i denna huslänga ska det finnas ett av Hotellhem planerat omvårdnadsboende med personal och en enhet som personal från Enheten för hemlösas ska driva. Hela huslängan kan då samarbeta kring jour m.m. Förvaltningen begär 0,5 miljoner kronor av kommunstyrelsen för utrustning till ett kommande lågtröskelboende.

Samverkan med andra

Gullmarsplans beroendemottagning är en samverkan mellan stadsdelarna Farsta, Enskede Årsta och Skarpnäck och AB Maria beroendemottagning, psykiatri och landstinget. Förvaltningen samverkar med Söderleds- kyrkans verksamhet Kornet i en frukostklubb för missbrukare och i en gruppverksamhet för barn till missbrukare. I förvaltningens egna verksam- heter, CRA-behandlingen och dagverksamheten Porten, för hemlösa, ingår

samverkan med frivilligorganisationer, Nobba Brass & Nubbe, NA, AA, Länkarna, KRIS, Centrumkyrkan, m fl. Samverkan inom staden sker kring hemlösa, bland annat i projektet "Flexibel fältförlagd biståndsbedömning" där personer på härbärgen söks upp för en mer långsiktig planering av boendet m.m.

Behovet av försöks- och träningslägenheter

Behovet av försöks- och träningslägenheter är stort. Det akuta behovet är ca 30 lägenheter. Främst är det inom målgrupperna vuxna missbrukare och psykiskt funktionshindrade. Inom förvaltningens boendeenhet Farstasteget är det svårt att ta emot nya boende om försökslägenheter inte kan erbjudas så att rum blir lediga. Inom barn och ungdom är behovet något mindre. Ett par lägenheter behövs akut.

Psykiskt funktionshinder -Utbyggnad av gruppboendestäder

Ett 30-tal personer med psykiska funktionshinder bedöms vara i behov av särskilt boende. Av dessa är 14 personer utomlänsplacerade och resten finns på stadens egna HVB-hem, framförallt på Bandhagshemmet. En översyn pågår för att se över möjligheterna att utveckla verksamheten på Frimärksvägens stödboende.

Förvaltningen kommer att undersöka möjligheten att i något av de tillkommande objekten i Hökarängen inrymma en gruppboestad för personer med psykiska funktionshinder. Driften bedöms kunna finansieras genom minskade kostnader för placeringar utomläns och i HVB-hem.

Psykiskt funktionshinder –samverkan med andra

Förvaltningens boendestödsenhet deltar i ett projekt tillsammans med det slutna psykiatriska behandlingshemmet Ytterö. Projektets syfte är att undersöka om boende i mellanvårdsform efter rättspsykiatrisk vård, men innan utskrivning till egen bostad, kan leda till ett minskat behov av slutna psykiatrisk vård. Utöver Farsta har stadsdelarna Enskede-Årsta, Katarina-Sofia, Maria-Gamla Stan, Skarpnäck och Vantör patienter på Ytterö som deltar i projektet.

En trygg och säker stad

Under våren har förvaltningen deltagit i innerstadens upphandling av entreprenörer för klottersanering. Med hjälp av grannstödsprojektets klotterinventering i området har förvaltningen uppdragit åt entreprenören att regelbundet bevaka och sanera de platser där nedklottringen är mest frekvent. Utöver detta görs avrop av klottersanering efter anmälan eller när förvaltningens egen personal upptäcker klotter.

På uppdrag av förvaltningen har Stockholm Entreprenad anställt två plusjobbare som skall utföra utökad plockstädning. I första hand består den av

regelbunden bevakning och städning av stränderna längs Magelungen och Dreviken. Förvaltningen har även ökat antalet städområden för föreningar.

Medarbetarna

Kompetensfonden

Samliga våra projekt inom ramen för kompetensfonden redovisas i bilaga 3. Förvaltningen bedömer att mycket av det arbete som gjorts och det som kommer att göras under året med hjälp av medel från kompetensfonden bidrar till att utveckla vår verksamhet på sikt. Vi ser att den höjning som skett av kompetensen hos vårdbiträden och barnskötare genom grundutbildningar bidrar till att höja kvaliteten i verksamheten. Ett konkret exempel på projekt som utvecklat verksamheten är Hökarängens närvårdcentral. En mer utförlig rapport om detta kommer att redovisas vid nämndens sammanträde i juni.

Deltid/heltid

Förvaltningen deltar i ett kompetensfondsprojekt som syftar till att fler medarbetare ska erbjudas heltidsanställning. En projektledare kommer att finnas på halvtid på förvaltningen och visst ekonomiskt stöd kan sökas för att underlätta förändringen.

Förvaltningen har 340 månadsanställda med deltidsanställning. En enkät har skickats ut till samtliga dessa med förfrågan om intresse av heltidsanställning. 172 personer besvarade enkäten. Av de som svarat uppgav 51 %, 88 personer, att de är nöjda med sin sysselsättningsgrad, 47 %, 80 personer vill ha utökad anställning och 4 personer vill ha lägre sysselsättningsgrad. 27 %, 45 personer, är inte intresserade av utökad tjänst utanför sin egen arbetsenhet. Nedan redovisas fördelningen per verksamhetsområde. Om samtliga som vill ha utökad sysselsättningsgrad skulle få det så kostar det ca 3,5 miljoner.

Verksamhet	Total	Nöjd	Ökad tjänst
Fritiden	3		3
Förskola/skola	48	28	20
IoF	2	1	1
ÄO	95	51	44
HO/socpsyk	18	6	12
Adm	2	2	

Vi har valt att börja med Farsta sjukhem som har 12 anställda som, enligt enkäten, önskar utöka sin arbetstid. Deltider schemaläggs för att helgbevakningen ska fungera. Om alla ska arbeta heltid med befintlig personalitet innebär det att var och en måste arbeta två av tre helger. Detta är orimligt för de flesta. Deltiderna har oftast kortare arbetsdagar på vardagar och arbetar lika långa arbetspass på helgerna som heltiderna. Sjukhemmet kommer att på försök tillgodose önskemål om utökning till heltid och i den

mån det går använda den utökade tiden till vikarietäckning vid korttidsfrånvaro. Ökad lönekostnad för sjukhemmet beräknas till 1,0 miljoner kronor beräknat på helår. Förvaltningen begär budgetjustering av kommunstyrelsen för att täcka den ökade lönekostnaden.

Lönekartläggning

Förvaltningen har utbildat chefer i lönekartläggningssystemet BAS och kommer under hösten 2006 att ha all personal inrapporterad i systemet.

Övertaliga

Förvaltningen har inga preciserat övertaliga.

Kompetensförsörjning

Av de 500 anställda inom äldreomsorgens utförarenheter har 88 % formell utbildning för sitt arbete. De med formell kompetens fördelas enligt följande: 29 % vårdbiträde, 43 % undersköterska, 8 % sjuksköterska, 4 % arbetsterapeut och sjukgymnast samt 4 % enhetschefer.

De 12 % som saknar formell utbildning är alla vårdbiträden och är ganska jämnt fördelade mellan enheterna.

På Edö och Farsta sjukhem pågår ett projekt inom kompetensfonden med arbetsplatsförlagd kompetensutveckling. I projektet ges möjlighet till validering för att få formell kompetens som vårdbiträde eller undersköterska. Projektet ska leda till en modell som ska kunna användas för kommande arbetsplatsförlagd utveckling.

Två hemtjänstenheter har, tillsammans med ett par övriga stadsdelar, nyligen påbörjat ett projekt inom kompetensstegen med syfte att öka kompetensen inom demensområdet med speciell inriktning på ordinärt boende.

På Postiljonen, två hemtjänstenheter och beställarenheten pågår, tillsammans med ett par övriga stadsdelar, ett projekt inom kompetensfonden för att analysera kompetensbehovet och göra en handlingsplan för genomförandet. För att genomföra de i handlingsplanen beskrivna insatserna kommer förvaltningen att ansöka om medel från kompetensstegen.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

Arbetsförmedlingen har anvisat 29 personer med försörjningsstöd till plusjobb. Endast 1 person med försörjningsstöd har anvisats till aktivitetsgarantin.

Praktikplatser

Inom äldreomsorgen tar de flesta enheter emot praktikanter från vårdskolorna. Det finns möjlighet att ta emot cirka 40-50 elever/ praktikanter beroende på praktikperiodens längd. Gymnasieskolorna kontaktar respektive enhet och kommer överens om platser. Farsta sjukhem har i samarbete med Ersta-Sköndals högskola möjlighet att ta emot fyra sjuksköterskestudenter per praktikperiod. Rehab.enheten har ett par sjukgymnaststudenter per termin. Enhetscheferna samarbetar med Ersta-Sköndals högskola och har en praktikant från socionomutbildningen när det efterfrågas.

Några enheter inom omsorgen om funktionshindrade har möjlighet att ta emot elever/praktikanter och har direkt kontakt med utbildningsanordnare. Individ och familjeomsorgen tar emot åtta och biståndsenheten Äldreomsorg tar emot fyra socionompraktikanter under året.

Inom förskola och skola tar de flesta enheter tagit emot praktikanter från gymnasieskolan, universitetet, och folkhögskolan. Sammanlagt ca 250 personer.

Alla enheter inom fritiden tar emot praktikanter från gymnasiets barn- och fritidslinje samt från folkhögskolor med fritidsledarutbildning. Sammanlagt rör det sig om 20-25 praktikplatser/år.

Flyktingmottagande

Introduktion Nyanlända kommer att ta emot ett betydligt större antal deltagare än tidigare, till följd av den tillfälliga lagen. Prognosen just nu ligger på 550 - 650 deltagare under 2006. På grund av den stora rörligheten och omflyttningen i målgruppen är det svårt att göra en exakt prognos. Utifrån den ändrade lagen och det därmed ökade antalet deltagare, utökas personalen. Fram t o m april har två flyktingsekreterare och två ekonomihandläggare rekryterats utöver ordinarie personal. Ytterligare rekryteringar pågår. Ökningen har medfört ett ökat behov av lokaler och utrustning.

När det gäller insatser för deltagarna pågår planering tillsammans med SFI för att tillgodose behovet av platser i ordinarie SFI och SFI-komplement. Nya rutiner har skapats med arbetsförmedlingen i Farsta för att tillgodose behovet av inskrivning och kartläggning för den stora gruppen nyanlända. Med anledning av det stora flyktingmottagandet har en arbetsgrupp tillsatts med representanter från LAN och Stockholms Stad (SLK, Utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningar) för att planera ytterligare insatser för att förkorta vägen till egen försörjning.

Ekonomiskt bistånd

Barnens situation

Barnens situation ingår i bedömningen inför ett beslut om bistånd, i enlighet med lagstiftningen och Stockholms stads riktlinjer. I huvudsak fattas ett beslut om ekonomiskt bistånd utifrån en planering att föräldrarna ska bli självförsörjande och få bättre förutsättningar att ge barnen en grundläggande trygghet och en god uppväxt. En målsättning är att utveckla de individuella handlingsplanerna med förtydligat uppmärksammande av barnen.

Särskilda situationer där barnen uppmärksammas mer:

- Misshandlade kvinnor med barn som ansöker om stöd och hjälp. Boende ordnas med tanke på både mor och barn. I akuta situationer kan moderns förmåga att ge barnet tillräckligt med mat och kläder behöva utredas för ett eventuellt beviljande av akut bistånd.
- Vid hyresskuld och vräkning. Vid behov, framför allt vid vräkning, inleds samarbete med enheten Barn Ungdom. Med enstaka undantag har avhysning av barnfamiljer kunnat undvikas. Konsekvenserna av situationen för barnet, utreds, med syfte att se till att ett barn inte hamnar utan en acceptabel boendesituation. Vid eventuellt avhysningstillfälle närvarar alltid socialsekreterare från enheten Barn Ungdom.
- Förälder som uppger att tillgångar oförutsett helt saknas. T ex då en förälder blivit bestulen, utreds hur barnet och åtminstone en vårdnadshavare har mat för dagen. Vid upprepad ansökan av detta slag kan samarbete med enheten Barn Ungdom bli aktuellt.
- Vid hembesök där hemsituationen befinns vara alltför torftig utifrån barnets perspektiv, kan en utredning om t ex viss kompletterande hemutrustning utifrån barnets behov, bli aktuell.

Motverka vräkningar

I första hand motverkas vräkningar på det individuella planet. Alla sökande av ekonomiskt bistånd som återkommer, uppmanas ingå i en överenskommelse att visa upp kvitto på betald hyra innan nästa månads hyra beviljas. Då överenskommelsen bryts, utreds om avslag kan bli aktuellt. När hyresvärden anmält hyresskuld skickas ett brev där den skuldsatte erbjuds kontakt med socialtjänsten för att utreda möjliga lösningar på den uppkomna situationen. Erfarenheten är att hälften hör av sig och den andra hälften löser sina skuldproblem själva. Inom förvaltningen pågår diskussioner om hur rutinerna för att motverka vräkningar ska kunna utvecklas. Studiebesök har gjorts till andra kommuner och stadsdelar.

Trafiksystem

För att förbättra vinterväghållningen på ett antal svårskötta gator har vissa justeringar av parkeringsreglerna gjorts i området. Förändringarna av reglerna har lett till att några av de gator som tidigare varit svårast att sköta har haft väsentligt bättre vinterväghållning den gångna säsongen. Förvaltningen har även fört diskussioner med entreprenören om ersättningsformen i avtalet i syfte att öka flexibiliteten och för att hålla kostnaderna på en rimlig nivå.

Den gångna vintern saknade varma perioder. I kombination med att det föll mycket snö medförde det att snövallarna inte sjönk ihop. Detta har lett till att förvaltningen tvingats köra ut betydligt mer snö än normalt. Erfarenheterna från denna vintersäsong ger förvaltningen möjlighet att skapa ett bättre underlag inför kommande upphandling.

Parker och grönområden

Arbetet med utvecklingen av Farstanäset som rekreatjonsområde pågår i samarbete med Farstanäsets kolonistugeområde. Vi har även ansökt om medel för att tillgängliggöra ett mindre naturmarksområde i Svedmyra. Om vi genomför detta kommer möjligheterna till utevistelse och rekreation väsentligt förbättras för boende vid postiljonens äldreboende.

I enlighet med investeringsplanen för Farsta stadsdelsområde upphandlas för närvarande ombyggnad av parkleken Skallet i Sköndal. Investeringen är beräknad till 2,3 miljoner kronor och innefattar en spontanidrottsyta till ett värde av 0,5 miljoner kronor. I övrigt pågår upphandling av årsentreprenör för övriga investeringsarbeten enligt plan. Förvaltningen har i samarbete med Markkontoret upprättat ett program för parken Olympiaplan. Programmet har legat som underlag för ansökan om investeringsmedel för parken.

Förvaltningen har ansökt om medel för att upprätta en parkplan för Farsta stadsdelsområde. Arbetet med att upprätta planen påbörjas vintern 2006-2007.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Miljöprogrammet

De metoder som används för att fastställa och mäta nuvarande miljöbelastning är:

- elstatistik från Fortum energi AB
- miljöbilsstatistik från Leaseplan och Miljöförvaltningen
- ekologisk matstatistik från SLK
- antal körda kilometer med egen bil i tjänsten

Förvaltning deltar i de olika stadsövergripande projekt som finns för att hantera områdena upphandling, konsumentarbete, energiförbrukning och avfall. Förvaltningen har även tagit del av utbildning för att kunna ställa högre miljökrav vid upphandling av park och gatuskötsel, vilket förväntas få genomslag vid nästa upphandlingsomgång.

Förvaltningen har två konsumentvägledare anställda som samarbetar med skolornas hemkunskapslärare. Detta förväntas resultera i att ungdomar blir kunnigare om konsumentfrågor.

Energiförbrukningsstatistiken har varit undermålig under många år, men Fortum AB har nu lovat att ge förvaltningen bättre uppföljningsstatistik. Stadsdelsförvaltningen har även deltagit i underlagsarbetet för en stadsövergripande upphandling av hämtning av avfall från verksamheterna, utöver avfallet som ingår i det kommunala avfallsmonopolet. Detta förväntas leda till bättre kunskap om förvaltningens egen produktion av avfall och dito fraktioner, vilket i sin tur ger underlag för konkreta åtgärder.

Agenda 21

De aktiviteter som genomförs inom Agenda 21 med särskild tonvikt på att öka medborgarnas delaktighet är:

- Vision Högdalstopparna
- Naturstigar på Farstanäset och i Farsta strand
- Anläggande av grillplatser och regnskydd på Farstanäset

Projekten äger rum i samarbete med Farsta stadsdelsförnyelse, men är i grunden miljöprojekt, med deltagande av medborgare i lokala arbets- och påverkansgrupper.

Utöver detta arrangeras studiebesök för blandade grupper av tjänstemän och medborgare. Under 2006 arrangeras minst fyra studiebesök på kravmärkta bondgårdar inom Stockholms län.

Förvaltningen är även med och arbetar med lokala företag i projektet Stockholms miljöcenter där mindre lokala företag får hjälp med sitt eget miljöarbete. Utöver detta så deltar förvaltningen även i det stadsövergripande projektet Sortera Mera, där boende i flerbostadshus får hjälp med att utveckla sin egen källsortering.

Miljömiljarden.

”Minska lokala näringsutsläpp till Magelungen”

En informatör är nu anställd och i gång. Hon sammanställer problematik och åtgärder för sjöarna Magelungen och Drevviken, samt sprider information om detta på möten med allmänheten, skolelever och personal-

grupper. En informationsbroschyr är framtagen som ska spridas lokalt i Farsta.

"Borttagning av impregnerade stolpar på Farstanäset"

Under år 2005 har sammanlagt 100 stolpar borttagits från Farstanäset. Projektet har varit vilande under vinterns tjäle, men fortsätter under 2006. Femtiofem stolpar kommer ytterligare att tas bort och lämnas för omhändertagande.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Stadsdelsförnyelsen

För att uppnå de lokala målen för stadsdelsförnyelsen har stadsdelsnämnden fattat beslut om totalt 35 insatser. Inriktningarna på projekten är många och består av såväl fysiska som sociala och kulturella insatser/projekt. Nu under våren 2006 har ett antal aktiviteter genomförts i några av projekten. I projektet "Ungas röst i Farsta" har en s.k. community tagits i drift och ett releaseparty hölls i mars på fritidsgården Tuben i Farsta centrum. Communityn är en plattform på Internet där det bl.a. är möjligt att föra dialog mellan tjänstemän, politiker och ungdomar. Vidare har ett arboretum (s.k. trädutställning) i Sköndal invigts. Denna trädutställning har arbetats fram av elever vid Sköndalsskolan i samarbete med en biolog.

I Larsboda har en fokusgrupp arbetat fram en visions- och utvecklingsplan för Larsboda företagsområde. Syftet är att profilera och utveckla området så att det blir attraktivt för företagande och boende. I fokusgruppen har representanter från boende, företagare, stadsdelsförvaltning, stadsbyggnadskontoret, markkontoret och stockholms business region (f.d. näringslivskontoret) deltagit tillsammans med två konsulter. Några av de större upprustningsprojekten har eller håller på att kostnadsberäknas. Bland annat har en entreprenör upphandlats som nu kommer att genomföra upprustningen vid Hauptvägen/Prechtvägen och Hökarängsskolan.

Stadsdelsnämnden har också under våren uppdragit åt förvaltningen att genomföra ett uppföljningsmöte under hösten 2006. Till uppföljningsmötet planeras att ta fram en folder som beskriver alla pågående insatser inom stadsdelsförnyelsen i Farsta. Foldern blir färdigställd under våren 2006.

Förslag till omfördelning av medel mellan projekten

I projektet "Upprustning av parkleken Odlaängen" har markkontoret kostnadsberäknat insatserna. Genomförandet beräknas till en kostnad om 3,4 miljoner kronor. Det innebär att kostnaderna är 1,1 miljoner kronor högre än vad som budgeterats. Förvaltningen föreslår således att en omfördelning genomförs mellan projekten.

I projektet ”Upprustning av Hauptvägen/Prechtvägen” kommer Stockholmshem och Familjebostäder att tillskjuta 355 000 kronor samtidigt som kostnaderna för genomförandet är lägre än vad som budgeterats. Det innebär att det finns ett överskott om 855 000 kronor som förvaltningen föreslår omfördelas till upprustningen av parkleken Odlaängen. Vidare kommer förvaltningen i projektet ”Upprustning av lekparken vid Hovmästarvägen” att av tidsskäl enbart hinna ta fram ett program för upprustning samt i valda delar påbörja upprustningsarbetet, detta beräknas till en kostnad om 100 000 kronor. Förvaltningen föreslår att de resterande 100 000 kronor omfördelas till ”Upprustning av parkleken Odlaängen”. Förvaltningen föreslår också att 95 000 kronor från det ofördelade planeringsutrymmet överförs till projektet ”Upprustning av parkleken Odlaängen”.

Satsning på mångfald – mot diskriminering

Från den 1 april 2006 gäller en ny lag som innebär förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagen gäller förbud mot alla former av diskriminering p.g.a. kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder. Även annan kränkande behandling såsom mobbing omfattas av lagen. Våra förskolor och skolor har uppmärksammat lagen och påbörjat ett arbete för att kunna följa den.

Förvaltningen genomför olika kulturaktiviteter i syfte att motverka diskriminering. Ett exempel är Hökarängens dagliga verksamhet. Några andra är Nationaldagsfirandet 6 juni, Kulturfestival 16 – 20 augusti och Kulturvecka för stadsdelens grundskolor vecka 43. Till flera av arrangemangen involveras föreningar och verksamheter i planeringen bland annat Romskt kulturcentrum.

En viktig del i integrationsarbetet som förvaltningen arbetar med är språkutvecklingen. Det gäller både inom förskola och skola men även av medarbetare inom vård- och omsorg.

Två projekt vi vill lyfta som bland annat har syfte att motverka diskriminering är arbetsmarknadsprojektet Kompetens syd och Ungas röster. Det sistnämnda projektet syftar till att göra ungdomars röster hörda och skapa förutsättningar för att deras krafter och idéer tas tillvara.

Konsumentvägledning

Förutom telefonkontakt och möjlighet till personligt besök pågår ett arbete med att göra konsumentvägledningen mer känd bland annat genom annonsering och hemsidan på internet. Hemsidan kommer t.ex. att utvecklas genom att publicering av ”vanliga frågor & svar”. Internt kommer kollegorna i staden lättare att kunna hänvisa till konsumentvägledningen genom informa-

tionen på stadens intranät. Farsta stadsdelsförvaltning är en av piloterna i stadens nya intranät som startar i maj. Genom utställningar på offentliga platser får medborgarna i Farstaborna information om särskilda frågor, men samtidigt också en upplysning om att konsumentvägledningen finns.

Sedan föregående år erbjuds alla elever i nionde klass att få information av konsumentvägledarna, som besöker de av stadsdelens skolor som tar vara på erbjudandet. Ungdomar som deltar i stadsdelens projekt för arbetslösa ungdomar får information i konsumentfrågor. Förvaltningen har anmält deltagande i projektet "Välj själv" som vänder sig till ungdomar i 9:e klass. Projektet är ett samarbete mellan Skarpnäck, Enskede-Årsta, Älvsjö, Vantör och Farsta. Projekt gör utställningar och broschyrer. Alla elever kommer att "bussas" till Skarpnäck för att vara med om en teaterföreställning.

Ta ansvar för ekonomin Prognos på årsutfall

Verksamhet Mnkr	Budget		Prognos helår		Avvikelse 2006	Utfall 2005
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Anslag 1 för nämndens verksamhet						
Nämnd och administration	51,2	0,0	49,9	0,7	2,0	3,8
Individ och familj	110,7	4,6	119,2	9,2	-3,9	-1,7
Stadsmiljö	23,6	2,3	25,1	1,8	-2,0	-1,1
Förskola	169,4	9,4	172,0	12,0	10,0	14,2
Skolbarnsomsorg	50,8	7,4	44,0	7,4	7,2	12,3
Grundskola	288,9	14,7	304,9	14,7	-14,0	-29,7
Särskola	15,6	0	17,9	1,0	-0,4	1,9
Flyktingmottagande	1,8	0	6,9	0,0	-0,5	0,4
Äldreomsorg	495,6	74,2	497,6	74,2	-2,0	1,5
Omsorg om funktionshind.	125,9	19,4	138,7	21,9	0,9	11,3
Fritid och kultur	25,7	1,3	25,7	1,3	0,0	3,2
Stadsdelsförnyelse	27,1	27,1	27,1	27,1	0,0	-0,4
Summa anslag 1	1 386,3	160,4	1 429,0	171,3	-2,7	15,7
Anslag 2						
Ekonomiskt bistånd	111,2	2,3	111,5	1,9	-0,4	-1,6
Arbetsmarknadsåtgärder	12,8	5,4	27,9	20,1	-0,7	-0,6
Summa anslag 2	124,0	7,7	139,4	22,0	-1,1	-2,2
Totalt	1 510,3	168,1	1 568,4	193,3	-3,8	13,5

I ovanstående kolumn för avvikelse är inräknat att vi får budgetjusteringar för ökade prestationer, totalt 29,1 miljoner kronor i samband med tertialrapport 2. Det avser förskola 10,0 miljoner kronor, skolbarnsomsorg 0,4 miljoner kronor, grundskola 2,0 miljoner kronor, särskola 0,9 miljoner

kronor, flyktingmottagande 4,6 miljoner kronor samt omsorg om funktionshindrade 11,2 miljoner kronor.

Avvikelsen inom grundskola täcks bland annat av den resultatfond skolorna har från 2005. Efter resultatöverföring till 2007 blir det beräknade resultatet för hela förvaltningen 3,2 miljoner.

För att redovisningen av särskola ska bli helt rätt förslår förvaltningen att en omfördelning görs i budgeten med 2,0 miljoner kronor från särskola till skolbarnsomsorg.

Delårsrapport

Nedanstående tabeller visar bokförda värden inkl periodiseringar. Förvaltningen har periodiserat alla kostnader och intäkter över 50 000 kr som avser 1:a tertialet.

Kostnader	30/4 2006	30/4 2005	Intäkter	30/4 2006	30/4 2005
Inventarier	1,6	0,8	Försäljn. mat	5,6	5,5
Bidrag	34,9	35,2	Taxor, avgifter	10,8	11,1
Entreprenader	133,8	124,5	Hyror	7,3	4,8
Inhyrd personal	1,6	2,0	Bidrag	12,6	10,3
Personal	265,5	248,2	Försäljn.verks.	24,6	24,9
Lokaler	47,5	51,5	Övriga intäkter	2,6	5,0
Förbruk.material	15,3	14,2			
Tele, data	2,4	1,9			
Transporter	2,8	2,3			
Information	0,2	0,1			
Övrig kostnad	4,9	3,9			
Avskrivningar	0,5	0,0			
Summa	511,0	484,6	Summa	63,6	61,6

Kostnaderna ökat med 5,4 % och intäkterna har ökat med 3,5 %. Kostnader för entreprenader har ökat med 7 %. Det beror på flera saker bland annat att fler väljer privata utförare inom hemtjänst, projekten inom stadsdelsförnyelsen och ökade priser. Även personalkostnaderna har ökat med 7 %. Det beror på sedvanliga löneökningar med ca 2,5 % men även på ett ökat antal anställda genom anställningsstöd och plusjobb. Lokalkostnaderna har minskat med 6 % bland annat beroende på avveckling av lokaler och lägre hyror för förskolelokaler.

Verksamhet Mnkr	30/4 2006		30/4 2005	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter
Nämnd och administration	15,8	0,5	15,4	0,2
Individ och familj	39,8	3,6	36,7	3,0
Stadsmiljö	10,7	0,3	8,7	0,3
Förskola	55,5	4,9	47,4	4,4
Skolbarnsomsorg	14,4	3,0	11,6	4,5
Grundskola	100,7	4,3	106,1	4,4
Särskola	5,8	0,7	4,8	4,2
Flyktingmottagande	1,6	0,0	0,4	0,0
Äldreomsorg	165,9	25,6	162,4	28,2
Omsorg om funktionshind.	43,3	8,7	39,0	8,7
Fritid och kultur	8,5	0,7	8,2	0,6
Stadsdelsförnyelse	3,2	3,1	1,8	0,1
Summa anslag 1	465,2	55,4	442,5	58,6
Ekonomiskt bistånd	36,1	0,7	37,2	1,8
Arbetsmarknadsåtgärder	9,7	7,5	4,9	1,3
Summa anslag 2	45,8	8,2	42,1	3,1
Totalt	511,0	63,6	484,6	61,7

Inom anslag 1 beror de ökade kostnaderna främst på sedvanliga pris- och löneökningar. Men även på den ökade volymen och de minskade barngrupperna inom förskolan. Även inom omsorg om funktionshindrade är volymen högre. Inom anslag 2 beror de ökade kostnaderna och intäkterna på alla anställningar som gjorts under vintern och våren inom ramen för anställningsstöd och plusjobb.

Analys av utfall per verksamhetsområde

Gemensam administration

Prognosen för gemensam administration visar ett överskott som beror på den reserv förvaltningen har för oförutsedda kostnader.

Individ- och familjeomsorg

Inom individ- och familjeomsorg visar prognosen ett underskott med 3,9 miljoner kronor. 1,5 miljoner kronor avser socialpsykiatrins sysselsättnings- och dagverksamheter. Resterande 2,4 miljoner kronor beror i huvudsak på ökade kostnader för barn och unga. Flera nya ärenden har kommit under våren som kräver kostsamma åtgärder. I tabellen nedan redovisas hur mycket av budgeten för vård av barn och unga som är intecknad med de beslut som hitintills är fattade.

Intecknad vård-budget	Feb	Mars	April
Barn och unga	53,7%	48,5%	77%

Flyktingmottagande

Flyktingmottagandet har ökat sedan årsskiftet. Vi har tagit emot ca 133 under första kvartalet och det betydligt fler än vi tog emot under hela 2005. Förvaltningen räknar med att få budgetjustering genom ökad prestationsersättning i tertialrapport 2. Underskottet som ändå beräknas beror på en ökad bemanning av handläggare och att vi bedömer att merparten av flyktingarna kommer att behöva bistånd året ut.

Stadsmiljö

Stadsmiljö redovisar ett underskott med 2,0 miljoner kronor. Hela budgeten för vinterväghållning under 2006 är redan nu överskriden och där till kommer den snö som förmodas falla under november/december detta år. Förvaltningen bedömer även att intäktskravet som kommunfullmäktige beslutat för Farsta markupplåtelser är orimligt. Intäktskravet ökade från 0,4 miljoner kronor 2005 till 1,8 miljoner kronor 2006. Vi bedömer att en felberäkning gjorts motsvarande 0,5 miljoner kronor. På grund av ovanstående begär förvaltningen budgetjustering för ökade kostnader med 1,5 miljoner kronor för den ökade snömängden och 0,5 miljoner kronor för minskade intäkter.

Pedagogiska verksamheter

De pedagogiska verksamheterna förskola, skolbarnsomsorg och grundskola redovisar ett balanserat resultat efter ianspråktagande av den resultatfond de har med från 2005 på 5,9 miljoner kronor. I planeringen beräknar förskolorna att minska sina barngrupper med i genomsnitt ett barn. Skolornas prognoser utgår från en viss minskning av elevantalet till höstterminen. På flera skolor pågår ett arbete för att inför höstterminen kunna anpassa bemanningen. Prestationsökningen i förhållande till tilldelad budget är totalt ca 13,3 miljoner kronor.

Prestationer	Jan	Feb	Mars	April	Prognos hösten
Förskolebarn	1 425	1 478	1 509	1 510	1 545
Skolelever	3 435	3 442	3 454	3 446	3 380

Fritid och kultur

Verksamheterna redovisar en budget i balans.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen beräknar ett mindre underskott då vi under våren sett en viss ökning av behovet samtidigt som vi inte säljer så många platser till andra stadsdelar som var planerat. Det är en ökning varje månad av behovet men fortfarande ligger antal bedömda timmar och vård dygn i enlighet med planeringen. Eftersom marginalerna är små finns en viss osäkerhet över hur året kommer att utvecklas.

Antal	Jan	Feb	Mars	April	Planerat
i särskilt boende	621	633	638	632	638
med hemtjänst	1 053	1 069	1 082	1 088	---
timmar i hemtjänst	30 929	30 916	31 469	31 809	31 197

Omsorg om funktionshindrade

Inom handikappomsorgen redovisas ett överskott med 0,9 miljoner kronor. Detta beror på att det var fler LASS ärenden 2005 än 2006. Tilldelad budget för 2006 utgår från de ärenden som var 2005. Prestationsökningen under året i samband med att vi bland annat öppnar nya gruppboendestäder är ca 11,2 miljoner kronor.

Antal ärende	Jan	Feb	Mars	April	Snitt 2005
LASS	34	34	34	32	36

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

För ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2), redovisas ett underskott med 1,1 miljoner kronor. Prognosen bygger på att en viss ökning sker under sommaren och att det sedan minskar igen under hösten.

Mnkr	Jan	Feb	Mars	April	Budgeterat
Utbetalt bidrag	7,8	7,5	8,3	7,2	7,8

	Jan	Feb	Mars	April	Snitt 2005
Antal hushåll	1 145	1 087	1 054	1 061	1 145

Redovisning av åtgärder för att undvika överskridande

Inom förvaltningens samtliga verksamheter pågår ett aktivt arbete för att uppnå en budget i balans. Inom grundskolan och förskolan har en utredning gjorts i syfte att minska lokalkostnader och enheternas lednings- samt administrationskostnader. På maj månads sammanträde föreslås i separat ärende effektiviseringar om 3,6 miljoner kronor.

Eftersom vi bedömer att vi totalt sett kommer att ha en balanserad budget föreslår vi inga ytterligare specificerade åtgärder. De områden som vi inriktar oss på främst på för att effektivisera verksamheten är skolorna och socialpsykiatri. Vi kommer att lägga förslag till verksamhetsanpassningar i samband med budget för 2007.

Resultatenheter

Det är endast våra skolenheter som är resultatenheter. Inom samtliga dessa pågår ett arbete med att anpassa budgeten till minskning av elevunderlaget. Under 2006 beräknar alla ett underskott som i huvudsak täcks av resultatfonden från 2005.

(tkr)	Budget- omslutning	Fond 2005	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Gubbängsskolan	79 310	341	-777	-1 %
Tallkrogens skola	55 665	513	-513	-0,9 %
Hökarängs-/Skönsta- holmsskolan	87 165	663	-1 248	-1,4 %
Sköndalsskolan	38 658	1 463	-1 463	-3,8 %
Sandåkraskolan	23 965	389	-389	-1,6 %
Kvickenstorpsskolan	31 766	232	-488	-1,5 %
Västbodaskolan	29 716	500	-500	-1,7 %
Hästhagsskolan	39 701	789	-789	-2,0 %
Fagersjöskolan	31 439	997	-842	-2,7 %
Summa	417 385	5 887	-7 009	-1,7 %

Övriga utförarenheter inom förvaltningen är inte resultatenheter i dess rätta bemärkelse men vi vill ändå här redovisa deras prognoser.

(tkr) Skola	Budget- omslutning	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Magelungsskolan	30 583	-216	0,7 %
Hökarängens särskola	20 800	-400	1,9 %

Särskolans underskott utgår från den nivå på verksamheten som är idag. Enheten bedömer att fler elever kommer att vara i verksamheten till hösten och då kommer det inte att bli ett underskott.

(tkr) Socialpsykiatri	Budget- omslutning	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Emma cirkeln	3 300	-400	-12,1 %
Edö restaurang	352	0	0
Linberga	2 504	0	0
Boendestöd	3 765	-40	-1 %
Summa	9 921	- 440	-4,4 %

Socialpsykiatrin har ett underskott som förvaltningen arbetar med att åtgärda.

(tkr) Handikapp	Budget- omslutning	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Dagliga verksamheter	9 747	112	1,1 %
Gruppboenden	32 744	0	0
Handikappstöd	17 148	-183	-1 %
Summa	59 639	-71	-0,1 %

Gruppboendenas prognos förutsätter att vi får full kostnadstäckning med 5,3 miljoner kronor för personer i nivå 16.

(tkr) Åldreomsorg	Budget- omslutning	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Hemtjänsten	53 977	-103	0,2 %
Postiljonen	55 346	0	0
Edö	52 572	0	0
Farsta sjukhem	86 480	413	0,5 %
Övrigt	36 759	-92	-0,2 %
Summa	285 134	218	0,1 %

Hemtjänstenheterna Gubbängen/Tallkrogen och Svedmyra har från och med april månad slagits ihop till en enhet. För att få ett mer lätthanterligt namn på enheten föreslår förvaltningen att den benämns Farsta norra hemtjänst. Tidigare finns Farsta västra och Farsta östra hemtjänst. Förvaltningen föreslår därför att Farsta strands hemtjänst, som även omfattar Larsboda, byter namn till Farsta södra hemtjänst för att få en enhetlighet i benämningen av hemtjänstens områden.

Omslutningsförändringar

Ökad omslutning begärs med sammanlagt 21,6 miljoner kronor. Det avser ökade kostnader och intäkter för följande:

- administration 0,7 miljoner kronor
- individ- och familjeomsorg, främst socialpsykiatri 4,0 miljoner kronor
- förskoleverksamhet 1,8 miljoner kronor
- omsorg om funktionshindrade 1,6 miljoner kronor
- arbetsmarknadsåtgärder 13,5 miljoner kronor

Investeringar

För investeringarna inom parker kommer de att genomföras i enlighet med verksamhetsplanen.

Lokaler

Avveckling och omstrukturering av lokaler

I syfte att kunna få en budget i balans inom socialpsykiatri har förvaltningen avvecklat en lokal på Kritsinehamngatan 28. Tomgångshyran för perioden 1 januari – 30 september motsvarar 0,2 miljoner kronor. Förvaltningen begär budgetjustering för detta av kommunstyrelsen.

Rekvirering av tidigare godkända utbyggnadsmedel

Förskolor:

Totalt rekvirerar vi nu 4,1 miljoner kronor för utbyggnad inom förskolan.

Förskola Tärnö 1 Larsbodafältet totalt 0,6 miljoner kronor: beställarstöd 0,1 mnkr och projektering 0,5 mnkr.

Förskola vid Sandåkraskolan i Norra Sköndal totalt 0,6 miljoner kronor: beställarstöd 0,1 mnkr och projektering 0,5 mnkr.

Förskola Havsörnstorget i Fagersjö totalt 0,6 miljoner kronor: beställarstöd 0,1 mnkr och projektering 0,5 mnkr.

Paviljong Mickel Bagares gränd i Sköndal totalt 1,6 miljoner kronor: beställarstöd 0,1 mnkr, projektering 0,5 mnkr, särproduktion 0,6 mnkr, ny 0,2 mnkr och startbidrag 0,2 mnkr.

Förskola Torögatan 59 totalt 0,4 miljoner kronor. Beloppet begärdes ombudgeteras från 2005, stugan färdigställs våren 2006.

Förskola Sköndalsvägen 130 totalt 0,3 miljoner kronor. Beloppet begärdes ombudgeteras från 2005, stugan färdigställs våren 2006.

Gruppbestäder:

Totalt rekvirerar vi nu 8,7 miljoner kronor för våra gruppbestäder som nu startat igång.

Vetebrödet totalt 2,9 miljoner kronor: beställarstöd 0,1 mnkr, projektering 0,5 mnkr, startbidrag 0,5 mnkr, särproduktion 1,8 mnkr.

Ekliden (rödkindavägen 14) totalt 2,6 miljoner kronor: beställarstöd 0,1 mnkr, projektering 0,5 mnkr, startbidrag 0,5 mnkr och särproduktion 1,5 mnkr.

Strandvillan (rödkindavägen 12) totalt 2,6 miljoner kronor: beställarstöd 0,1 mnkr, projektering 0,5 mnkr, startbidrag 0,5 mnkr och särproduktion 1,5 mnkr.

Evakuering av Strandliden totalt 0,6 miljoner kronor: beställarstöd 0,1 mnkr, projektering 0,5 mnkr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningens samtliga avdelningar och samordnats inom ekonomavdelningen. Ärendet behandlas på förvaltningsgruppen den 16 maj 2006.

Bilagor

1. SLK:s blanketter
2. Tertialbokslut
3. Redovisning av nämndens uppdrag
4. Redovisning projekt inom kompetensfonden

5. Redovisning projekt inom stadsdelsförnyelsen